

Дискусійні питання нової навчальної програми «Дерматовенерологія», розробленої згідно з міжнародними вимогами до кредитно-модульної системи та положеннями Болонської декларації

Буянова О.В., Чмут В.Г., Ткач В.Є., Александрук О.Д., Цідило І.Г.

Івано-Франківський національний медичний університет

ДИСКУССИОННЫЕ ВОПРОСЫ НОВОЙ УЧЕБНОЙ ПРОГРАММЫ «ДЕРМАТО-ВЕНЕРОЛОГИЯ», РАЗРАБОТАННОЙ СОГЛАСНО МЕЖДУНАРОДНЫМ ТРЕБОВАНИЯМ К КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЕ И ПОЛОЖЕНИЯМ БОЛОНСКОЙ ДЕКЛАРАЦИИ

Буянова О.В., Чмут В.Г., Ткач В.Е., Александрук О.Д., Цидило И.Г.

Обсуждены дискуссионные вопросы новой учебной программы «Дерматовенерология». Внесены предложения и пожелания относительно ее усовершенствования. В частности, приведены темы, которыми стоит дополнить смысловые модули; предложено заменить неудачные выражения и сроки более корректными.

DEBATABLE QUESTIONS OF THE NEW TUTORIAL PROGRAM “DERMATOVENEROLOGY” DEVELOPED IN OBEDIENCE TO THE INTERNATIONAL REQUIREMENTS TO THE CREDIT-MODULE SYSTEM AND REGULATIONS OF BOLOGNESE DECLARATION

Buyanova O.V., Chmut V.G., Tkach V. Ye., Aleksandruk O.D., Cidilo I.G.

Debatable questions of new tutorial program “Dermatovenereology” have been discussed. The proposals and wishes have been put forward concerning its improvement. In particular, the themes, which are needed to supplement the semantic modules with, have been listed. It has been suggested to replace unsuccessful expressions and terms by more correct ones.

Необхідність перегляду навчальної програми з дерматовенерології назріла давно, бо остання програма була підготовлена у 1999 р. За цей час Україна приєдналась до високих міжнародних стандартів у сфері вищої медичної освіти, впровадженню яких в навчальний процес по дерматовенерології і повинна сприяти нова програма. Разом з тим, широкого обговорення навчальної програми «Дерматовенерологія» серед зацікавлених фахівців на сторінках профільних видань, що мало би передувати її затвердженню в МОЗ України, не відбулось. Були тільки окремі повідомлення щодо адаптації навчальної програми до вимог Болонської декларації. Тому, ознайомившись і проаналізувавши зміст і структуру цієї програми та узагальнивши пев-

ний досвід вивчення основ дерматовенерології на четвертому році навчання студентів, ми вважаємо за необхідне висловити свої думки та пропозиції.

По розділу 2 Мета вивчення навчальної дисципліни. В *кінцевих цілях вивчення дисципліни* 4-й абзац «Враховувати психологічний стан пацієнтів з поширеним ураженням шкіри, що супроводжується свербіжем», на наш погляд, можна вилучити в зв'язку з його малозначимістю.

По розділу 3 Зміст програми. У змістовому модулі 1 «*Вступ до дерматології*» тема 1, на нашу думку, може називатись так: «**Предмет, завдання і основні етапи розвитку дерматовенерології**». У цій темі розглядаються:

- організація роботи дерматовенерологічної служби в Україні;
- особливості деонтології в дерматовенерології;
- морфологія та фізіологія шкіри людини;
- патогістологічні зміни шкіри при дерматозах.

Щодо української дерматовенерологічної школи вважаємо за потрібне нагадати прізвища:

- О. М. Тижненко – відомого вітчизняного дерматолога;
- М. О. Торсуєва – світового значення лепролога.

Тему 2 логічно було б назвати: «**Методи обстеження дерматологічних хворих та діагностичний процес в дерматології. Принципи лікування хвороб шкіри**», де можна відобразити:

- схему обстеження дерматологічного хворого;
- первинні та вторинні елементи висипань;
- зразки опису локального дерматологічного статусу;
- методи досліджень;
- загальне та зовнішнє лікування.

У змістовому модулі 2 «Паразитарні хвороби шкіри» теми 3 і 4, як це було і раніше, можна без усяких втрат для навчального процесу об'єднати в одну тему «**Дерматозоозози**». Доречно тут буде вказати, що уже тривалий час у СЕС з приводу корости надсилаються не екстрені, а просто повідомлення.

Тему 5 всеж-таки краще назвати «**Демодікоз і міаз шкіри**», попередньо вилучивши з неї контагіозний моллюск; останній доцільно було би перемістити в змістовий модуль 7 «Вірусні дерматози».

У конкретних цілях змістового модуля 3 «Піодермії» згадування про піогенне ураження слизових оболонок, на наш погляд, недоцільне, бо в роботі лікаря загальної практики ця патологія практично не зустрічається.

У темі 6 клінічні різновиди імпетиго, на нашу думку, правильніше назвати «**Клінічні різновиди стрептодермій**», бо:

- звичайна ектима, шанкриформна піодермія (до речі – це та ж сама патологія, тільки різної

локалізації);

- хронічна дифузна стрептодермія;
- хронічна глибока виразково-вегетуюча піодермія, – не є імпетиго. Клінічні різновиди стрептодермій ми пропонуємо такі:
- імпетиго;
- звичайна ектима;
- хронічна дифузна стрептодермія;
- хронічна глибока виразково-вегетуюча піодермія.

У темі 7 доцільно було б використати термін «**Рожеві вугри**», а не «Розацеа», оскільки остання не є піогенним ураженням.

У змістовому модулі 4 «Псоріаз. Червоний плоский лишай» теми 8 і 9 логічно поміняти місцями, оскільки в конкретних цілях і традиційно – у навчальному процесі, з метою диференційної діагностики, спочатку розглядається псоріаз, як найбільш частий дерматоз, а вже потім – червоний плоский лишай.

У змістовому модулі 5 «Мікотичні ураження шкіри та слизових оболонок» пропонуємо тему 11 доповнити реченням: «**Глибокі мікози: актиномікоз, хромомікоз**».

Змістовий модуль 6 «Дерматити. Екзема. Токсикодермії», нам здається, краще було б назвати «**Алергічні хвороби шкіри**». Крім того, в тему 12 доцільно додатково включити «**Синдром Лаєсла. Тактика лікаря загальної практики**», а в тему 13 – «**Дитяча екзема**» і «**Атопічний дерматит**».

Змістовий модуль 7 «Вірусні та бульозні дерматози», на нашу думку, потрібно доповнити ще одною темою: «**Контагіозний моллюск. Вульгарні і плоскі бородавки**».

Принагідно ми хотіли б запропонувати до нової програми додаткову тему: «**Передраки і пухлини шкіри**». Тема вкрай необхідна, адже з цією патологією вперше зустрічається саме лікар загальної практики, і від його знань і своєчасної діагностики, особливо меланому, залежить ефективність подальшої терапії. Також було б доцільно, на наш погляд, ввести тему: «**Особливості перебігу дерматозів у дітей**», яка необхідна для студентів і медичного і, особливо, педіатричного факультетів.

Є в новій програмі невдалі вирази і терміни. Так, правильно писати **гладка** шкіра, бо слово «гладенька» є більш розмовним. Аналогічно, необхідно використовувати слова:

- **міхурниця**, а не пухирчатка;
- сифіліс **при(у)роджений**, а не вроджений.

Також більш сучасним є термін **токсидермія**, а не токсикодермія.

Серед невдалих виразів:

- «Уявляти класифікацію цих дерматозів»;
- «Зробити попередню оцінку клінічних різновидів їхнього перебігу» та ін.

Щодо **орієнтовної структури модуля «Дерматовенерологія»**, то, на нашу думку, достатньо:

- по темах 1-4: лекцій – 2 год., практичних занять – 0 год.;
- по темах 5-7: лекцій – 2 год., практичних занять – 3 год.;
- по темах 8-9: лекцій - 2 год., практичних занять – 3 год.;
- по темі 13: лекцій – 2 год., практичних занять – 3 год.,
- по темах 17-18: лекцій – 2 год., практичних занять – 6 год.;
- по темі 21: лекцій – 0 год., практичних занять – 3 год..

Серед побажань ми хотіли б згадати такі:

1. При підготовці нового варіанту навчальної програми, необхідно передбачити одночасний переклад її на російську та англійську мови, оскільки зараз у медичних вузах навчається багато російсько- і англійськомовних студентів-іноземців, які погано або зовсім не володіють українською мовою, але знають російську та/або англійську.

2. Для підвищення ефективності навчання студентів підготувати цикл лекцій за новою програмою «Дерматовенерологія» з мультимедійним супроводом (на українській, російській та англійській мовах) за участю ведучих професорів медичних університетів України, які потім видати на CD/DVD носіях або розмістити в Інтернеті.

На закінчення висловлюємо надію, що наші міркування та пропозиції, разом з думками і побажаннями інших авторів, допоможуть зробити новий варіант програми навчальної дисципліни «Дерматовенерологія» ще більш сучасним та зрозумілим для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації за спеціальностями «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа».